

LAISVĖ-LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose

Metams prenumerata: Jungtinėse Valstijose \$8.00, Dalls Queens apskrityje (N. Y.) 9.00, Kanadoje 9.00, Kitur užsienyje 10.00. Pavienio egzempl. kaina 5 centai

L A I S V Ė THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in Eastern States, 110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill 19, N. Y., Telephone Virginia 9-1827-1828, PRICE 5c A COPY

No. 134

Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, Liepos (July) 12, 1955

Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Garbės ir reikalo dalykas. Visomis pastangomis. Rimti klausimai. Botvinik ir Reshevsky. Nesusikalba. Rašo A. Bimba

Visi atidžiai perskaitykite šiandien telpiančias žinias iš mūsų finansinio vėjus eigos. Jos geros, jos džiugios. Bet tikslu dar nesame pasiekę. Dar reikia daugiau kaip pusės tūkstančio dolerių iki dešimties tūkstančių.

Šis vėjus, kaip ir visi pirmesnieji mūsų vėjai, yra garbės ir reikalo dalykas. Garbė yra pasiekti užsibrėžtą tikslą. Taip, tikiu, jaučiasi kiekvienas laisvėtas, kiekvienas darbininkiškos spaudos šalininkas.

Nebūtų reikėję vėjus, jeigu nebūtų buvę reikalo. Reikalas yra išlaikyti laikraštį. Be vėjus, be aukų dienraštis negalėtų išieiti.

Tokia yra tikrovė. Nuo jos nepabėgsime. Mes visi didžiuojamės gerai atliktu darbu.

Todėl, draugai ir prieteliai, dar pasistengkime. Lai niekas neturės progos sakyti, kad mes savo darbe, savo garbinuose pastangose suklupome. Jeigu jau daugiau nebeišėsi, tai nors dolerine įdėk į konvertą ir prisiųsk užbaigimui vėjus.

Kaip būtų, jeigu, daleiskime, kas nors nuverstų Sovietų valdžią? Ar mes, Amerika, vistiek ta nuverstą valdžią laikytume pripažinę? Ar vistiek toji nuverstą valdžią būtų laikoma Jungtinėse Valstijose

Tokius klausimus pastato ūla Mrs. Sims N. Y. Herald Tribune (liepos 8 d.).

Ir ji atsako: žinoma, mes tuojau tą naują valdžią pripažintume ir tuojau nuverstą valdžią už ausų išmestume iš Jungtinių Tautų.

Jei taip, tai kur protas, kur logika nepripažinti šešių šimtų milijonų kiniečių valdžios, o palaikyti ryšius su Čiang Kai-šeko klika, kurią tie žmonės nuvertė ir išmetė iš Kinijos?

Klausimai labai rinti. Bet argi mūsų valdovai, sėdį Washington, vadovaujasi logika ir sveiku protu, kai eina klausimas apie Kiniją

Man gaila, kad amerikiečių šachmatistų komanda vėl pralaimėjo. Būtų buvę gerai, kad nors kartą ir mūsų šalies šachmatistai būtų išėję laimėtojai.

Bet šiame turnamente Maskvoje įvyko tai, ko niekas nesitikėjo. Mūsų šachmatistų supliekė tarybinis šachmatistą ir pasaulinį čempioną Botviniką!

Dabar Reshevsky nori su Botviniku persiimti už pasaulinę čempionystę. Jis tą progą turėtų gauti. Jis pasirodė dideliu meistru.

Praėjusį trečiadienį prezidentas užtikrino visus spaudos korespondentus, kad niekas, o niekas iš jo valdžioje atsakomųjų žmonių nemano ir nesako, kad Tary-

Argentinos klerikalai vėl rengė valdžios uždraustas riaušiškas demonstracijas

Buenos Aires. — Perono valdžios nusileidimu įdrąsinti klerikalai vėl pradėjo rengti anti-valdiškas demonstracijas, kurias jie pavėria riaušėmis. Viena tokia demonstracija įvyko šeštadienį. Apie 10,000 katalikų susirinko Plaza de Mayo aikštėje, prie pat Perono rūmų, ir šaukė anti-valdiškus šūkius.

Tos demonstracijos policija nevaikė. Bet sekmadienį klerikalai surengė antrą demonstraciją toje pačioje vietoje. Šiuo kartu jie šaukė "Viva Olivieri!" Olivieri yra laivyno vadas, kuris vadovavo sukilimui prieš Perono valdžią apie dvi savaites atgal. Jie taipgi pradėjo artintis prie pat valdžios rūmų vartų. Tada į aikštę pribuvo policija ir gaisrininkai, kurie paleido galin-gas vandens švirškėtes prieš klerikalus demonstrantus.

Klerikalai bandė prieštintis, apmėtydami policiją ir gaisrininkus akmenimis, bet tapo išblaškyti. Keli šimtai jų buvo vietoje suimti, bet tik dalis suimtųjų buvo nuvežti į policijos stotis.

Darbo unijų kovos lauke SOUTH BEND, IND. — Studebaker Packard paskelbė, kad atleis iš darbo 1,700 darbininkų. Unija, UAW CIO, paskelbė, kad iššauks į streiką visus 9,000 darbininkų.

MILWAUKEE, WIS. — CIO vadai paskelbė, kad visuotinas streikas bus paskelbtas, jeigu norvegų prekybinis laivas "Fossum" bandys iškrauti molį dėl Kohler kompanijos, kur tęsiasi ilgalaikis streikas.

NEW BRITAIN, Conn. — CIO ir AFL bendroji taryba šaukia visos valstijos unijų konferenciją, kad daryti planus kovai prieš unijų triuškinimą, kaip tai pasireiškia Landers streike.

NEW YORKAS. — Čia pirmadienį atsidarė International Longshoreman's unijos suvažiavimas. Jame, tarp kitko, bus sprendžiamas įsiliejimo į tymstierių unijų klausimus.

Hong Kongas. — Trys amerikiečiai, buvę karo belaisviai, kurie po Korėjos paliaubų buvo nutarę pasilikti Kinijoje, dabar atvyko čia. Jie vyksta Amerikon, nes pakeitė savo nusistatymus.

Tie trys yra William A. Cowart, Otho G. Bell ir Lewis W. Griggs. Bell turi 24 metus amžiaus, kiti du po 22. Jie pareiškė spaudos atstovams, kad Korėjos belaisvių stovyklose buvo įsitikinę, jog komunizmas teisingas, bet dabar pakeitė savo nuomonę. Kinijoje jie dirbo kaip mechanikai traktoriu stovyje ir negalėję priprasti prie sunkaus tenkščio gyvenimo, jie sako.

Sugrįžę Amerikon, jie bus teisiami kaip išdavikai.

Jeruzalė. — Izraelis grąsino naudoti jėgą prieš Egiptą ir Saudi-Arabiją. Jeigu jos ir ateityje neleis izraeliečių laivams plaukti Akabos įlanka link Elatho, Izraelio uosto prie Raudonosios jūros.

Trys buvę belaisviai jau apleido Liaudies Kiniją Hong Kongas. — Trys amerikiečiai, buvę karo belaisviai, kurie po Korėjos paliaubų buvo nutarę pasilikti Kinijoje, dabar atvyko čia. Jie vyksta Amerikon, nes pakeitė savo nusistatymus.

Tie trys yra William A. Cowart, Otho G. Bell ir Lewis W. Griggs. Bell turi 24 metus amžiaus, kiti du po 22. Jie pareiškė spaudos atstovams, kad Korėjos belaisvių stovyklose buvo įsitikinę, jog komunizmas teisingas, bet dabar pakeitė savo nuomonę. Kinijoje jie dirbo kaip mechanikai traktoriu stovyje ir negalėję priprasti prie sunkaus tenkščio gyvenimo, jie sako.

Sugrįžę Amerikon, jie bus teisiami kaip išdavikai.

Jeruzalė. — Izraelis grąsino naudoti jėgą prieš Egiptą ir Saudi-Arabiją. Jeigu jos ir ateityje neleis izraeliečių laivams plaukti Akabos įlanka link Elatho, Izraelio uosto prie Raudonosios jūros.

Tikslas: \$10,000

Laisvės Fondo Vajaus Eigoje

Liepos 3 d., Brockton, Mass., spaudos piknike dalyvavo brooklyniečiai K. Petrikienė ir J. Grybas. Jie parvežė dovanų sekamai: — Per K. Petrikienę gauta \$70.50, aukojai:

- Ona Siderienė, Bakersfield, Calif. \$10.00, E. J. Bostonietis 5.00, M. Arbačiauskienė, Lowell 5.00, Dr. J. F. Borisas 5.00, Ona ir Petras Čėsna, Montello, 5.00, A. Skirmonta, Montello 5.00, Senas Laisvės skaitytojas, Hartford 5.00, Bostonietis 5.00, Karolina, Canton 5.00, Kitas bostonietis 5.00, R. Chuberkis 2.00, Laisvės skaitytoja, Worcester 2.00, J. Gitzus, Bedford 2.00, Stanislovas Venkus, Haverhill 2.00, Ievutė iš Massachusetts 2.00, E. Belekewicz, Brighton 2.00, Masteikienė, Canton 2.00, Jurgis Žilinskas, Worcester 1.00, Smulkiaūs 50c.

(Tąsa 4-tame puslapy.)

Prisirengimai prie Ženevos konferencijos jau padaryti; premjeras Nehru Britanijoje

Ženeva. — Čia jau daromi paskutiniai prisirengimai prie Keturių Didžiųjų konferencijos. Techniški štabai jau atvyko iš Amerikos, Tarybų Sąjungos, Britanijos ir Francūzijos. Francūzams tenka daryti mažiausiai prisirengimų, nes Ženeva jiems tik anapus sienos, "beveik namie."

Iš Sovietų Sąjungos jau atvyko vertėjai, raštininkai, mechanikai. Iš Amerikos atvyko prezidento Eisenhowerio spaudos reikalų sekretorius Hagerty, kuris paprastai vadovauja Eisenhowerio spaudos konferencijoms Baltajame Name. Jis čia, Ženevoje, vadovaus Amerikos spaudos skyriui prie konferencijos.

Šveicarijos policija imasi ypatingų priemonių, bet kiekviena konferencijai dalyvaujanti šalis, ypatingai Tarybų Sąjunga ir Amerika, jau atsiumtę savo saugumo agentus. Atsiųsti net savi virėjai, patarnautojai ir taip toliau.

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris penktadienį, prieš pat išvykstant Ženevą, pasakys per radiją - televiziją kalbą, kurioje jis išdėstys, kokio nusistatymo Amerika laikysis Ženevoje. Tikslus io kalbos laikas bus paskelbtas vėliau.

Londonas. — Indijos premjeras Nehru, kuris čia viešėjo kelias dienas, vyksta namo. Jis turėjo du pasitarimus su premjeru Edenu ir taipgi tarėsi su užsienio rei-

Žymiausiai mokslininkai ragino pasaulį nuspresti niekad neprileist karą

Londonas. — Garsusis Britanijos filosofas Bertrand Russell paskelbė pasauliui pareiškimą, po kurio pasirašė devyni garsūs pasaulinio masto mokslininkai. Tarp jų randasi profesorius Albertas Einšteinas, kurio parašas pasiekė Londoną, sakė Russell, tą pačią dieną, kai jis mirė Princetone.

Tas pareiškimas yra atsikreipimas į Amerikos, Tarybų Sąjungos, Britanijos, Francūzijos, Kinijos ir Kanados valdžios galvas. Kanada įeina į tą grupę dėl to, kad ji stovi pirmose eilėse atominės jėgos gaminime, nors yra gyventojų skaičium mažą šalį.

Po atsikreipimu pasirašo šie mokslininkai: Prof. Einšteinas, neseniai miręs žymiausias pasaulio fizikas, Nobelio pryzo laimėtojas, amerikietis; filosofas Bertrandas Russellis, žymiausias angliška kalbančio pasaulio filosofas - mokslininkas;

Prof. Percy W. Bridgman, amerikietis fizikas, nobelio pryzo laimėtojas; prof. Hideki Jukawa, Japonijos fizikas; prof. Joliot-Curie, žymiausias Francūzijos mokslininkas, fizikas, Nobelio pryzo laimėtojas, Pasaulinės Taikos Tarybos vadovas, komunistas;

Prof. Leopoldas Infeldas, Varšavos universiteto mokslininkas, Nobelio pryzo laimėtojas; prof. Herman J. Muller, geneticistas, amerikietis, Indijos universiteto dėstytojas;

Prof. Joseph Rotblatas, Londono universiteto dėstytojas; prof. Cecil F. Powell, amerikietis mokslininkas.

Šie mokslo galiūnai sako, kad atominiai-vandeniniai karas būtų pasaulio civilizacijos pabaiga. Jie todėl ragina didžiųjų kraštų valdžias padaryti šventą nutarimą, kad jokiū būdu nesigriebs karo priemonių ir bandys visas problemas risti taikingu keliu.

8 Connecticuto pažangiečiai bus teisiti vasaros pabaigoje New Haven. — Federalinis teisėjas Robertas P. Andersonas atsisakė išmesti apkaltinimus prieš 8 pažangiečius, kuriuos jury kaltina po taip vadinamu komunistų kontrolės aktu. Jų byla įvyks rugpjūčio 21 dieną.

Tie aštuoni pažangiečiai yra Mrs. Martha Stone, iš Paterson New Jersey, Simon Silverman, Alfred Marder, Sidney S. Resnick ir Joseph Dimow iš New Haven; Jacob Goldring, Trumbull, James S. Tate, Hartford, ir Robert C. Ek-ins, Old Saybrook.

Potvsnio priežastis plūdi Bavarijos Alpėse, kur daug sniego dabar tirpsta.

Prof. Einšteinas, neseniai miręs žymiausias pasaulio fizikas, Nobelio pryzo laimėtojas, amerikietis; filosofas Bertrandas Russellis, žymiausias angliška kalbančio pasaulio filosofas - mokslininkas;

Prof. Percy W. Bridgman, amerikietis fizikas, nobelio pryzo laimėtojas; prof. Hideki Jukawa, Japonijos fizikas;

Prof. Joliot-Curie, žymiausias Francūzijos mokslininkas, fizikas, Nobelio pryzo laimėtojas, Pasaulinės Taikos Tarybos vadovas, komunistas;

Prof. Leopoldas Infeldas, Varšavos universiteto mokslininkas, Nobelio pryzo laimėtojas; prof. Herman J. Muller, geneticistas, amerikietis, Indijos universiteto dėstytojas;

Prof. Joseph Rotblatas, Londono universiteto dėstytojas; prof. Cecil F. Powell, amerikietis mokslininkas.

Šie mokslo galiūnai sako, kad atominiai-vandeniniai karas būtų pasaulio civilizacijos pabaiga. Jie todėl ragina didžiųjų kraštų valdžias padaryti šventą nutarimą, kad jokiū būdu nesigriebs karo priemonių ir bandys visas problemas risti taikingu keliu.

8 Connecticuto pažangiečiai bus teisiti vasaros pabaigoje New Haven. — Federalinis teisėjas Robertas P. Andersonas atsisakė išmesti apkaltinimus prieš 8 pažangiečius, kuriuos jury kaltina po taip vadinamu komunistų kontrolės aktu. Jų byla įvyks rugpjūčio 21 dieną.

Tie aštuoni pažangiečiai yra Mrs. Martha Stone, iš Paterson New Jersey, Simon Silverman, Alfred Marder, Sidney S. Resnick ir Joseph Dimow iš New Haven; Jacob Goldring, Trumbull, James S. Tate, Hartford, ir Robert C. Ek-ins, Old Saybrook.

Potvsnio priežastis plūdi Bavarijos Alpėse, kur daug sniego dabar tirpsta.

ORAS NEW YORKE VĖSIAU, GIEDRA

SUBSCRIPTION RATES

Table with subscription rates for United States, Canada and Brazil, and Foreign countries.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Noras ir gera valia

VISIEMS LABAI DŽIUGU, kad incidentas su lėktuvu Bering jūroje užsibaigė be įsiskardžiamųjų ir gaudinimų. Sovietai sutiko užmokėti pusę pasidariusių kaštų.

Sis nemalonas incidentas tapo greitai ir protingai likviduotas todėl, kad abiejose pusėse buvo noras ir gera valia. Pirmiausia norą tą nesusipratimą išlyginti ir gerą valią parodė Tarybų Sąjungos vyriausybė.

Ką tai visa parodo? Tai parodo, kad viskas, ko reikia, tai nuosirdaus noro ir geros valios ir visuose kituose nesusipratimuose. Turint norą ir gerą valią abiejose pusėse nėra tokio klausimo, kurio nebūtų galima išspręsti derybomis ir susitarimu.

Tokia buvo mūsų nuomonė visuomet. Likvidavimas minėto incidento su lėktuvu jį dar labiau sustiprina. Iš kitos pusės, čia tapo suduotas smūgis tiems, kurie iš mažiausio nesusipratimo tarpe kapitalistinių ir socialistinių kraštų stengiasi pasidaryti kapitalo. Jiems nepatinka ir negali patikti bile koks santykių gerinimas.

Rimto pavojaus esama

Britanijos premjeras Anthony Eden padarė svarbų pripažinimą. Jis pripažino, kad jis mano, jog suvienyta Vokietija nepasiliktų neutrališka, jėg ji nusitartų susidėti su Vakarais prieš Rytus.

bet, girdi, nors tai Sovietai skaito sau pavojumi, bet jiems pavojus iš tokio Vokietijos susidėjimo su Vakarais nebūtų, negalėtų būti.

Kodėl? Todėl, kad "mes esame pasirengę, o aš tikiu, kad ir vakarinės tautos, įskaitant ir Vokietiją, yra taip pat pasirengusios sutikti su bet koku protingu susitarimu, kuris šiuo punktu duotų rusams užtikrinimą," jog jiems pavojaus nebus.

Eden, vadinasi, pripažįsta, kad yra rimtas pavojus, jog suvienyta ir apginkluota Vokietija įstotų į militarinį bloką prieš Tarybų Sąjungą ir kitus socialistinius kraštus. Gryniausia nesąmonė šnekėti apie kokį davimą užtikrinimo, kad tokia Vokietija, dar talkoje su kitomis panašiomis valstybėmis, vėl nepražės trečio pasaulinio karo, vėl nepatrauks į Rytus. Dviem atvejais mūsų atminime tokia Vokietija jau paleido savo ginkluotą, žmogžudišką, žvėrišką gaujas; dviem atvejais mūsų atminime tokia Vokietija jau sukūrė du pasaulinių karų, o juk buvo sutartys ir užtikrinimai, kad jiniai to nedarys. Kur protas būtų dabar tikėti Edenu, kad šitokia suvienyta ir apginkluota Vokietija nesudarys pavojaus, nes ji laikysis duotų pažadų nesiimti ginklo prieš savo kaimynus. Tegu tikai jį atsistoją ant tvirtų militarinių kojų, kur užtikrinimas, kad vietoje Adenauerio, sudėjusio Edenui tuos iškilmingus pažadus, nepalikis naujas Hitleris ir nepasuks Vokietijos hitleriniais keliais? Nėra ir negali būti jokio užtikrinimo.

Štai kodėl taip svarbu, kad iš pat pradžių būtų griežtai susitarta visų kraštų laikyti suvienytą Vokietiją neutrališką, neleidžiant jai dėtis į jokią militarinį bloką prieš jokią valstybę.

Tie, kurie kalba, mums atrodo, už ginkluotą suvienytą kapitalistinę Vokietiją vakariniame ar kuriame kitokiam militariniame bloke, užkerta visus kelius Vokietijos suvienijimui. Tai veikiausia išryškės ir Keturių Didžiųjų konferencijoje Zenevoje.

Potašas ilsisi kurorte

Varšava. — Amerikietis komunistas Irvingas Potašas (Potash), buvęs kailiasiuvių unijos vadovas, išvyko Tarybų Sąjungon, kur jis ilsisi kurorte prie Juodosios jūros. Potašas buvo kalinamas Amerikoje po Smitho aktu, o išėjusį iš kalėjimo traukė teisman iš naujo.

Valdžia, betgi, jam davė progą išvažiuoti užsienin, o Lenkija jį priėmė. Po nuodūgnaus mediciniško egzaminavimo buvo rasta, kad jis serga reumatizmu ir jo širdis silpna. Gydytus jį išsiųstas prie Juodosios jūros, kur klimatas šiltesnis.

Užrašė Laisvė savo draugai

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

BAIMĖS KREIVOS AKYS

Zmoqėse yra sakoma, kad "baimė turi dideles akis." Bet reikia pridėti, kad baimė gali turėti ir kreivas. Bent tokias akis, mums atrodo, šiandien turi kunigų marijonų organo Draugo redaktoriai. Štai, vienas jų, tūlas B. Bgd. posmuoja:

"Kai sovietai keičia savo politinę taktiką ir kai jie darosi sukalbamesni, jie yra mums juo labiau pavojingi. Jie toki yra ir visam kavarietiškam pasauliui."

Ar šitose pastabose randasi nors krislelis sveiko proto? Nesiranda.

Draugas niekino, plūdo, keikė Sovietus, kai jie buvo "astrūs" ir "nesukalbami." Dabar vėl blogai, kai jie pasidarė "sukalbami."

Iš to tegali būti viena išvada: Klerikalai bijo Keturių Didžiųjų susikalbėjimo ir įvykdymo praktikoje taikingos koegzistencijos tarpe socialistinių ir kapitalistinių kraštų pasaulyje. Tokia koegzistencija reikštų nebuvimą karo, "Lietuvos vaduotojams" būtų mažiau biznio. Kartais jų visas tas "vadavimo" raketas galėtų nuvirsti nuo kojų.

KODĖL PRELATAS BALKŪNAS TAPO NUKARŪNAVOTAS?

Mes esame dideliais savo miesto patrijotais. Mums nepatinka, kad mūsų kaimynas, maspethietis prelatas Jonas Balkūnas tapo taip negarbingai nukarūnavotas. Jis gi vyras ir smarkus ir garsus. Ikišiol jis buvo neginčijamu lyderiu visame "Lietuvos vadavimo" rakete. Niekados mes nesitikėjome, kad prelatas Balkūnas negaus pirmininko vietos "Amerikos Lietuvių Bendruomenės Taryboje." Bet taip atsitiko. Skaitome pranešimą, kad tai pirmininko vieta atiteko visiškai mažai težinomam kokiam ten Stasiui Barzdukuui.

Tiek tiktai džiugu, kad mūsų kovingasis Jonas netapo visiškai išdrėbtu laukan iš to naujo biznio. Jis dar laimėjo "bendruomenės garbės pirmininko" vietelę. Mūsų prelatas pakilo kaip aras, o nutūpė kaip pašenusi višta.

IR JIE SUNKIAI SUDEJAVO

VLIKE, kaip žinia, turi atstovus ir taip vadinama "Lietuvos Socialdemokratų Partija," — popierinė partija, susidedanti iš saujelės pabėgėlių. Ikišiol broliai socialdemokratai buvo labai ramūs, sėdėjo ausis suglaudę ir pasitėnkino tiktai tuo, ką jiems numedavo jų užtarytojas prelatas Krupavičius. Bet, matyt, jiems kantrybė išsisėmė, nes jiems nepatinka, kad VLIKas tupi Europoje ir merdi. Jie norėtų jį parkraustyti Amerikon.

"Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra yra įsitikinusi," skaitome tų Krupavičiaus burdingerių pareiškime, "kad Vlikas gyvena sunkią krizę ir reikalingas iš pagrindų reorganizuoti... Stodami už Vliko būtiną išaiškimą, socialdemokratai esamos sąlygose mato vienintelę galimybę tam pasiekti, jei Vlikas būtų perkeltas į Jungtines Amerikos Valstybes..."

Nebus jis perkeltas, jam bus "kaput." Nes, pasiro-

do, Vlikas serga visų galų suirimu.

KLERIKALŲ SUKILIME ŽUVĖS VIENAS LIETUVIS

"Argentinos Lietuvių Balsas" rašo:

"Sukilusiai laivyno aviacijai 1955 m. birželio 16 d. b o m b a rduojant respublikos prezidento rezidenciją, viena bomba nukrito prie Pueyrredon ir Las Heras, kur nekaltų aukų tarpe buvo mūsų tautietis Zenonas Paplauskas. Sunkiai sužeistas bombos skeveldros, nuvežtas į ligoninę Clinicas, jis tuoj mirė."

Zenonas Paplauskas buvo gimęs Kaune 1921 metais. Jo tėvas altorių dekoratorius Juozas Paplauskas ir motina su mažyčiu Zenonu atvyko Argentinon prieš 30 metų. Čia Zenonas mokėsi ir lankė meno studiją, vaidino filmose, paskui atstovavo Wilsono kompaniją, kontroliuojamas jos skyrius, o pastaruojau metu buvo sukūręs savo filmą "Pamaco SRL," importuodamas automobilius ir kitas mašinas. Buvo labai stipriai įsigalėjęs ekonomiškai. Jo sukurta bendrovė veikė su stambiu kapitalu."

Skaitytojų Balsai

APIE KNYGĄ "AMERIKOS PREZDENTAI"

Kadangi dar tebeina per laikraščių diskusijos apie vertingumą ar nevertingumą knygos "Amerikos Prezidentai," tai man norisi vieną kitą žodelį tarti. Kuomet aš išgirdau, kad LLD nariams bus duodamas toks metinis leidinys, tai visų pirma pamaniau, kad čia bus nusileidimas ragangaudžiams, kad jie šiek tiek nustotų persekioję pažangius veikėjus. Jei šitokiais sumetimais buvo išleista minėta knyga ir dalinama Draugijos nariams, tai gal ir buvo šiek tiek naudos. Bet man atrodo, kad apšviesto atvilgiu tai buvo mažai. Dalykas yra tame, kad norint tinkamai nušviesti visų prezidentų biografijas, kokie jie buvo, ką jie veikė, reiktų parašyti keletą tomy. Gi keletu žodžių jų gyvenimo ir veiklos nenušviesti. Tuo būdu knyga pasidarytų daugiau panaši į almanachą, (kalendorių), kurį galima, reikalui prisijus, panaudoti dėl informacijos.

Dar kita yda, tai knygos pavadinimas "Amerikos Prezidentai." Pavadinimas netikęs. Turėjo būti "Jungtinių Valstijų Prezidentai." Juk Amerika vadinasi kontinentas, kuriame gyvena dvidešimt valstybių. Pavyzdžiui, jei viena kuri Europos valstybių, Anglija ar Vokietija, pasivadintų visos Europos vardu, tai būtų netik neteisanga, bet ir nedemokratiška.

Stulgiškis

New Yorkas. — Kardinolas Spellmanas išvyko į eucharistinį kongresą Rio de Janeiroje. Jis gal apsilankys ir Argentinoje.

Philadelphia. — Pensylvanijos universitetas pakvietė du komunistus išdeštyti politinio mokslo klasei, kas yra komunizmas. Tie komunistai yra Harry Williams ir Robert Klonsky.

Muzikos talentų mokykla

Odesoje, centrinėje miesto dalyje, prie ūksmingo sodo stovi didelis mokyklinio tipo pastatas. Kai namo langai būna atdaryti, prie jų nenoromis sustoja praeiviai. Kas nežino, gali pagalvoti, kad šiame name — koncertų salė, bet miestogvyventojai žino, kad jame yra profesoriaus Stoliarskio vardo dešimtmetė muzikos mokykla, o virtuoziška atlikla muzikos kūriny — ne kas kita, kaip gerai išmokta ir atitinkamai "atsakyta" pamoka, arba repeticija eiliniam mokyklos koncertui.

Vidurinės dešimtmetės muzikos mokyklos Tarybų Sąjungoje ne retėnybė: jų yra beveik kiekviename dideliame mieste, jau nekalbant apie respublikų sostines. Ir visgi kaip tik apie šią mokyklą verta smulkiau papasakoti.

1933 metais eilėje šalies miestų buvo įsteigtos vidurinės muzikos mokyklos. Odesoje naujajai mokyklai ėmė vadovauti prityres muzikas pedagogas Piotras Stoliarskis. Viena šio muzikinio mokyklos entuziasto puikių savybių buvo mokėjimas surasti ir visokeriopa paremti muzikai gabius vaikus. Jiems jam niekad nebuvo gaila nei laiko, nei sąvų lėšų, nepaisė jis nepatogumų, kai pats jį, savo mokytoją, j namus ateidavo daugybė mokinių tobulinti savo smūikavimo techniką. Vaikus Stoliarskis labai mylėjo, bet buvo jų atvilgiu griežtas. Tuo pat metu jis mokojo pažadinti juose didelį domėjimąsi muzika, mokoje išmokyti ne tik puikiai griežti, bet ir giliai suprasti muzikos kūrinio prasmę, jo ypatumus.

Kai buvo steigama mokykla, Stoliarskis kaip pedagogas jau buvo garsus, ir į stojamuosius egzaminus suvažiuojo vaikai iš įvairių šalies miestų. Pirmiaisiais mokyklos egzistavimo metais joje mokėsi 30 vaikų. Smuiko klaseje dėstė pats Stoliarskis, o fortepijono klaseje — atsidavę ir kvalifikuoti pedagogai M. M. Starkova, M. I. Rybnickaja, B. M. Reingald ir kiti.

KONKURSUOSE

Jau 1935 metais, II Visasąjunginiame muzikantų atlikėjų konkurse jaunieji mokyklos auklėtiniai iškovojė laureatų vietas.

1937 metais įvyko du tarptautiniai muzikantų - atlikėjų konkursai — Izajį vardo smuikininkų konkursas Briuselyje ir Šopeno vardo pianistų konkursas Varšuvoje. Ir tuose konkursuose įvyko tai, ką užsienio laikraščiai pavadinote stebūklų.

Pianistų konkurse puikiai pergale laimėjo mokyklos auklėtinis Jakovas Zakas —UTSR nusipelnusios mēno veikėjos profesoriaus Marijos Starkovos mokiny. Smuikininkų konkurse nugalėtojais tapo profesoriaus Stoliarskio mokiniai Michailas Fichtenholcas, Marina Kozolupova, Jelizaveta Hilels, Davidas Oistrachas ir visi dar jaunas Borisas Goldšteinas, — jaunuoliai, kuriuos garsūsis prancūziškas smuikininkas Žakas Tibo pavadinė "pasaulio smuikavimo mokyklos pasididžiavimu."

Kas gi tai yra — atsitiktinumas ar iš tikrųjų stebūklas? Juk galėjo atsitiktinai būti parinkti "vunderkindai," kurie pedagogams, auklėjusiems juos, atrešė atsitiktinį pasisekimą. Bet yra žinoma, kad tokie stebūklai, jeigu jie ir būna, tai nesikartoja. O šioje srityje "stebūklas" darosi luone reguliarus. Juk jau pokaro, sugrįžus iš evakuacijos, —kovoje su daugybe sunkumu, susijusių su tuo, kad faszistai buvo sugriovę puikų mokyklos pastatą ir žuvo gausi natų biblioteka bei muzikos instrumentai, — mokykla sugebėjo išugdyti šalia naują plejadą jaunų talentingų atli-

kėjų — Olgą Kaverznevą, Michailą Vaimaną, Valerijų Klimovą, Eduardą Gračą ir kitus, kurie dabar yra tarptautinių konkursų ir festivalių laureatai.

Iš viso ko matyti, kad tai ne stebūklas ir, bet kuriuo atveju, ne atsitiktinumas. Bet kas tai?

Viena iš mokyklos auklėtojų — profesorius M. Starkova — tokį klausimą atsakė trumpai: —Reikalą nulemia mokinių atrinkimo sistema ir muzikinio auklėjimo sistema.

REIKIA IESKOTI VAIKŲ

Nelaukti, kol gaby vaiką atves į mokyklą, o ieškoti tokių vaikų, surasti ir pritraukti juos prie mokslo — si P. S. Stoliarskio taisyklė tapo viena svarbiausių mokyklos tradicijų. Šiam tikslui mokyklos dėstytojai įeina į kasmet TSR Sąjungoje rengiamų meno saviveiklos konkursų žiūri sudėtį, labiausiai kvalifikuotieji iš jų yra prityrinti prie muzikos mokyklų ir ratelių.

Kad mokyti muzikos būtų dar prieinamiau, mokykla įsteigė papildomai du filialius: vaikų namuose, kur auklėjami našlaičiai, ir Berezovkoje —Odesos srities rajono centre —aplinkinių rajonų kolūkiečių vaikams. Be 467 vaikų ir paauglių, kurie mokosi Odesoje pagrindiniame mokyklos skyriuje, filialiuose mokosi papildomai daugiau kaip 50 jaunų muzikantų.

Pradedant nuo penktosios klasės, visi gerai besimokantieji mokiniai gauna stipendijas, o daugelis mokinių naujojai papildomomis lengvatomis.

Stoliarskio vardo mokykla, kaip ir kitos dešimtmetės muzikos mokyklos, turi tikslią parengti gabiausias jaunuolius įstoti į konservatoriją ir toliau sėkmingai mokyti. Svarbiausios mokykloje yra fortepijono, smuiko, violončelės ir liaudies instrumentų klasės.

Bet vien tik teisingo atrinkimo, žinoma, dar nepakanka. Vaikus tenka daug mokyti. O mokyti, kaip yra žinoma, galima įvairiai.

Šiuo klausimu suteiksime žodį dabartiniam mokyklos direktoriui Grigorijui Bučinskui:

"Tarybinė muzikinio lavinimo sistema,—sako jis,—neturi nieko bendra su kai kuriose šalyse paplitusiu "vunderkindų" rengimu. Esant tokiam plačiam muzikinio mokymo užmojiui, kaip pas mus, tai net ir neįmanoma. "Vunderkindų" parengimas — tai išrinktųjų, atskirų žmonių parengimas, o pas mus mokymas masinis. Pedagogas visų pirma dirba su klase, su kolektyvu, ir vienu metu jis įdėmiai studijuoja savo augintinius, suranda būdą, kurio pagalba geriausiai pavyksta sukelti kiekvienam mokiniui entuziazmą mokyti. O visų svarbiausia, ko mes siekiame, tai visokeriopa išvystyti pačių mokinių kūrybinę iniciatyvą, nuolat palaikyti jų tarpe draugiško lenktyniavimo dvasią."

Šiam tikslui moksleivių tarpe kasmet rengiami tematiniai konkursai, kuriuose dalyvauja visi norintieji, mokiniai dalyvauja koncertuose, mokykloje plačiai praktikuojamas grojimas simfoniniame orkestre ir unisonu. Be to, jeigu seniau unisonu grieždavo tik smuikininkai (Stoliarskis pats mėgo dirguoti tokiam 40-50 smuikininkų orkestrui ir net todėl jį per koncertą Maskvoje), tai dabar unisonu griežia ir violončelininkai. Didelį pasisekimą turi taip pat įvairūs kameriniai ansambliai. Ir visa tai — neskaitant įprastinių pamokų iš muzikos teorijos, solfedžio, harmonijos ir kitų specialiųjų dalykų.

Per mokyklos gyvavimo metu joje susibūrė didžiai kvalifikuotų tiek bendrojo lavinimo, tiek ir muzikos disciplinų pedagogų kolektyvas. Mokykla teisečiai didžiuojasi profesoriais M. M. Starkova, M. I. Rybnickaja, M. L. Podraiskaja, L. D. Lemberskiu ir daugeliu kitų dėstytojų, kurie išugdė nemažą puikių muzikantų. Jie neslepia vieni nuo kitų savo pedagoginių "paslapčių," o atvirščiai, stengiasi perteikti jas visiems pedagogams.

—Mokslas mokykloje,—paskakė baigdamas Grigorijus Bučinskis,— reikalauja įtempto darbo, bet mūsų mokiniai visiškai nepanašūs į išdvasas. Tai linksmi, guvūs vaikai ir paaugliai, aistringi fizikultūrininkai — gimnastai, plaukikai, lengvaatlečiai, tinklininkai, šachmatininkai. Kartu jie yra dideli savo būsimosios specialybės muzikos srityje entuziastai...

Vis naujos ir naujos tarybinio jaunimo pamainos išgarsina viso pasaulio estradose tarybinį meną, kuris priklauso laudžiai. Ir nebus galo šioms jaunoms ir džiugioms pamainoms.

A. Kotliaras

Scranton, Pa.

Smagų pobūvėlį nustelbė liūdna žinia

Apie metai laiko tam atgal, artimi Evos Geležauskienės draugai surengė jai nuostabią sueigėlę, tai atžymėjimui josios šešiasdešimto gimtadienio. Geležauskienė jautėsi skolinga tiems draugams —ems už tą staugmeną. Na, ji taip jautėsi, tai ką tu jai padarysi!... Todėl ji sugalvojo atsimokėti tokiu pačiu būdu — surprize party.

Na, tai praėjo mėnesio 26 d. ji tai ir padarė — susikvietė tuos draugus —es maloniai pavaisinti. Ir taip Geležauskienės sukviesti svečiai susirinko nuskirti laikui, vienini kitus sveikino ir juokavo smagiai nusiteikę.

Bet iškyla klausimas, kaip užvardinti šią sueigėlę? Vienas iš dalyvių atsiliepė sekančiai: Pas mus, Lietuvoje, būdavo švėsdavom šv. Petro atlaidus. Oh, tai būdavo atlaidai! Būdavo, ubagai suleidavo net ir iš Vilniaus gubernijos. Tai kodėl neužvardinti petrinėmis? Petrinės jau už trijų dienų! Na, o čia, ve, randasi ir Petrų ir Kazių ir Blady, Raulų, Jonų ir dar kitokių, ir Marių, Onų, Antosių, Evų ir Viktučių. Joninės jau praėjo, petrinės dar atelna.

Su pasiūlymu visi sutiko. Tai taip mes ir atšventėme petrinės, sveikindami mūsų Petrus ir linkėdami jiems tvirtos sveikatos ir dar ilgai gyventi. Žinoma, nei Petrai, nei niekas kitas to visai nesisitikėjo; nei gi pati rengėja apie tai gal ir nesapnavo. Bet taip atsitiko.

Tačiau pasidarė labai nesmagu ir liūdna, kad kai visi susirinkę linksmai leido laiką, subirgė telefonas ir atnesė liūdną žinią, — žinia, kad mirė ligoninėje ilgų metų Scrantonu gyventojas, draugas F. M. Indrulius. Visų veidai apsiniauė ir pasigirdo gilus atsidusimas iš visų krūtinų.

Susirinkusieji atsistojimu pagerbė tik ką mirusį draugą indrulį ir sudėjo kiek dolerių nupirkimui gėlių ir išreikšimui šeimynai užuojautos per dienraštį "Laisvę".

Tai taip sueigėlė ir baigėsi ir visi išsiskyrė širdingai dėkuodami drg. Geležauskieni už jos malonų širdingumą, trūsą ir vaišes. Ir jiniai pati buvo labai patenkinta, kad ji atsimokėjo nebuvusią skolą.

Vienas iš Dalyvių

Ar Tamsta jau gavai Laisvę naują skaitytąją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose

Metams prenumerata: Jungtinėse Valstijose \$3.00, Dalls Queens apskrityje (N.Y.) 9.00, Kanadoje 9.00, Kiltur užsienyje 10.00. Pavienio egzempl. kaina 5 centai

No. 135 ***** Richmond Hill 19,

KRISLAI

Skaudu jiems klausytis. Ant lentynos padėta. Dideli veidmainiai. Kinijos pliebas. Kristus ir taika. Rašo Grigiškis

"Naujienos" parodo, kaip skaudu jiems klausytis. Ant lentynos padėta. Dideli veidmainiai. Kinijos pliebas. Kristus ir taika. Rašo Grigiškis

Dixon - Yates kontraktas panaikintas

Demokratų skelbia, kad tai didelis laimėjimas. Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris įsakė, kad valdžia nutrauktų sutartį su Dixon-Yates elektros firma. Demokratai tuojau paskelbė, kad tai didelis jų laimėjimas, Eisenhowerio administracijos nusileidimas.

Kaip yra žinoma, Eisenhowerio administracija buvo pasiryžusi duoti privatinėms kompanijoms kontraktus, Dixon Yates firmai, teisę statyti elektros jėgainę Memphis mieste Tennessee valstijoje. Ta jėgainė skaitintų energijos iš TVA, didžiojo valdiško hidroelektrinio projekto, kuris teikia elektrą visam Tennessee slėniui.

Demokratų iš pat pradžių laikėsi nuomonės, kad kontraktas su Dixon-Yates yra tik pirmas žingsnis, kad administracija nori perduoti TVA privatinėms kompanijoms.

Pasipriešinimas TVA sunaikinimui buvo ypatingai stiprus tarp pačių Tennessee gyventojų, kurie žino, kad jie iš privatinėms firmoms jokiū būdu negautų taip pigiai elektros jėgą apšvietimui ir farmų darbams.

Po tuo gyventojų spaudimu Memphis miesto savivaldybė nutarė pati statyti naują jėgainę. Eisenhowerio administracija dabar skelbia, kad tai šis Memphis miesto nutarimas įgalina panaikinti Dixon-Yates kontraktą. Bet demokratų senatorius Kefauveris sako, kad iki šiol Eisenhoweris nepasitraukė iš Memphis

Britanija vakarinių

New Yorkas. — Vietinis "Times" praneša iš Londono, kad Britanijos valdžia Zenevoje kels Tarybų Sąjungos vakarinių sienų pažinimo klausimą. Britai laikosi nuomonės, sakoma, kad reikia pripažinti Tarybų Sąjungos vakarines sienas, o Tarybų Sąjunga, iš savo pusės, turi sutikti su "laisvu" Vokietijos suvienijimu. "Laisvas" suvienijimas reikšia suvienijimas be jokių garantijų. Tarybų Sąjunga stoja už Vokietijos suvienijimą, bet reikalauja garantijų, kad ta Vokietija bus neutrališka. Britų planas, kurio laikosi

Darbo unijų kovos lauke

Denveris. — Keturiolikos dienos vario kompanijos matydamos, kad Mine, Mill ir Smelter Workers unijos streikieriai laikosi stipriai, jau pradėjo daryti nusileidimus. Anacondos kompanija jau pasiūlė pakelti algas ant 15 centų valandai. Ketvirtadienį unija pradėsi praversti referendumą tarp savo narių, ar priimti šį siūlymą.

Milwaukee. — Miesto majoras Frank Zeidler įtikino CIO ir AFL vadus nešaukti generalinio streiko solidarumui su Kohlerio streikieriais. Streikas buvo rengiamas, nes norėgų laiva atvežė molio Kohlerio kompanijai. Majoras Zeidleris kuris yra socialdemokratas atsisakė į prezidentą, ra gindamas valdžios tarpininkavimo.

Chicagos žinios

LMS pirmosios apskrities ir Liaudies teatro valdybos menininkams pasiūlė artimiausio laiko veiklai sekama punktas: suruošti bendrą menininkų pikniką; paminėti Kristijono Donelačio mirties 175 metų sukaktį; ruošti pasitikimą svečių iš New Yorko.

Petras Jakučionis ilgokai nesveikavo, bet dabar prišėjo pasiduoti operacijai. Sveiksta.

Mortos Plečkaitienės draugės sužinojo, kad ji gimusi Petry dieną. Ją atlinkė ir įteikė dovanėlę. Jų marti Elsie iškepė gimtadienio pyragą. Pobūvis įvyko gražus, tik Plečkaitienė susirūpinę tuo, kad marti ruošėsi pasiduoti operacijai.

Jauni vandalai ir jų užkurtas gaisras Doolittle mokyklai padarė žalos apie 18 iki 30 tūkstančių dolerių. Suimti 6 vaikai, visi esą betėviai, tarp 10 ir 13 metų.

Birželio 28 d. pas Oną Jokubauskienę įvyko draugiškas pobūvis jos gražiam, gelėmis turtinгам kieme. Sueigos tikslas: supažindinti newyorkiečius Kavalūnus su tūlais chicagiečiais.

Visame civilizuoame pasaulyje yra įsteigtos ligoninės, ir vis jų daugiau steigia. Su mokslo pažanga nestoviai ant vietos ir ligoninės; su kiekvienu medicinos išradimu, turi pasikeisti ir medikaliniai įrankiai, kad atitiktų patarnavimui. Tas viskas yra daroma tam, kad sumažinti žmogijos kančias ir greičiau atsteigti suirusių sveikatą, ir, dažnai, prašalinti mirtį ant desėtko metų. Mūsų šalies gyventojai tik trys iš šimto miršta namie nematę ligoninės. Ligoninės milijonams atsteigia sveikatą, o kitiems milijonams sugražina gyvybę.

Pasaulyje nėra šventesnio žmogaus, mano supratimu, už slaugę. Deja, milijonai, kuomet jiems prisieina važiuoti į ligoninę, žiūri it į paskutinę savo gyvenimo stotį. Tokis manymas labai kenkia pačiam ligoniui ir apsunkina ligoninę, kurioje jam stengiasi atsteigti sveikatą ir prašalinti mirtį. Net jeigu ligonis pilnai žino, jog ligoninė atsteigė jo sveikatą ir išgelbėjo nuo mirties, visvien jis jaučiasi nuskriaustas materialiai ir ligoninė žiūri kaip į išnaudojimo institutą.

Kodėl taip yra? Atsakymas, todėl, kad eidamas ligonis į ligoninę neturi nė mažiausio supratimo apie ligoninės struktūrą. Daleiskime, kas atsitinka, kuomet sugenda mūsų automobilis? Mes nežinome, tik žinome, kad kas nors sugėdęs; nuvažiavus į garadžių, tuojau mechanikas pasako kas jam yra, ir kiek jis įrankių pavartoja iki pataiso! Tas pat ir su ligonine. Joje turi būti specialistai-gydytojai, patogumai, patarnavimas, įvairūs įrankiai ir medicina, o tas dabartiniu laiku begalo brangiai atsieina.

Kad daugiau turėtum supratimo apie ligoninės vairavimą, čia paismiu už pavyzdį ligoninę su 235 lovomis, ir susipažinsime su jos punktuoliu veikimu. Dabartiniu laiku, kuomet darbininkai dirba keturiasdešimt valandų savaitėje, tai išėina keturios ir vienas penktadalio pakaitos į dvidešimt keturias valandas. Daleiskim, jūs ramiai gulite ligoninės lovoje ir saldžiai miegate, bet tuom pat sykiu kitame kambaryje gema kūdikis; operacijos kambaryje gal atvežtas sužeistas ir jam teikiama pirmoji pagalba; kitais žodžiais tariant, ligoninė, it tas laikrodžio, juda.

Kad žiemos laiku tu gulėdamas lovoje nesušaltum, 19 darbininkų kurena du pečius, kurių kiekvienas sveria 37 tonus, su dviem pumpomis ir keturiais gavitintojais, kad išmestų 21,000 svarų šilumos per valandą į ligoninę! 30 darbininkų palaiko ligoninės švarą; 14 darbininkų priima ir išskirsto reikmenis ligoninėje; 21 darbininkas

Jaunutis Miami, Fla.

Liepos 4 dieną, per Amerikos didžiąją nepriklausomybės šventę, pilietė našlė Adelė Medekšienė buvo surengusi savo varduvių gimties dieną savo puošnioje rezidencijoje. Lauko pusėje buvo pastatyti stalai tarp žaliuojančių medelių ir žydinčių gėlių. Puotoje dalyvavo marti Awlin ir anūkas Viktor Uss. Sūnus, gyvenęs Chicagoje, negalėjo dalyvauti dėl darbo pareigų.

Puotoje dalyvavo giminių ir artimų draugų apie keturiasdešimt. Stalai buvo nukrauti šauniais ir skaniais valgiais. Apart kavos, buvo ir stipresnių išsigėrimų ant drąsos kiek kam patiko. Visi linkėjo gerbiamai Adelei dar kita tiek metų gyventi. Jai ir šauniai dovanų buvo įteikta nuo prietelių ir draugų. Adėlės pirmas vyras buvo Usas (Uss), kėdaimiškas aukštaitis bajoras. O ir pati Adelė iš Lietuvos buvo bajoraitė Liutkevičiūtė iš Bukonijų parapijos. Atžymėdama savo gimtadienį, Adelė Madekšo paaukojo "Vilnius" stiprinimui \$10.

Puotoje dalyvavę I. V.

Gražus piknikas

Birželio mėn. 12 d. LLD 126-ta kuopa suruošė pikniką Vancouver priemiestyje, Burnaby Confederation Park. Vieta graži ir patogė, nauja maudyklė, supuoklės ir kiti žaidimui įrengimai vaikams, o suaugusiems — medžių pavėsis, kvėpianti žolė, o pafokti, gerai išlyginta "lacross" aikštė.

Smagią muziką išrinko ir prižiūrėjo Arnold Mathus. Turėjome svečių: iš Saskatchewan Litvinkus ir Kery Brooks; iš Albertos Rudinską, Rasimus, Zabelius ir edmontonietę Petruškevičienę; o Borisai atvyko iš Nanaimo, B. C.

Keptų vištų ir kitokio maisto paaukojo Frances Mark, Olga Grinkus ir Monika Kiškis. Matjošaitis pravedė varžytines labai sugabiai ir kepta višta teko geriausiai pirkėjui, sveičui A. Rudinskui iš Wildwood, Alberta.

Sutikau ir seniai matytą A. Ivašką, gyvenusį Port Arthur, Ontario. Pranešiau, kad laike žiemos šokių jis buvo laimėtoju \$5 vertės maisto konservų, bet mes neturėjome jo antrašo. Alekas tik nusišypsojo ir sako: "Žinai ką, padarykim biznį, tu pirk tuos produktus, o pinigus pasiųsk Liaudies Balsui, aš dar pridėdu \$4, tai bus devyni doleriai laikraščio palaikymui." Taip ir įvyko greitai mainai be jokių derybų.

Gegužinės dalyviams par-davinėje gėles ir kaspinėlius dvi mūsų čempionės: Birutė Lucas (buvusi Pampalaitė), kuri laimėjo keletą populiaram kontestų Toronto ir Hamiltono lietuvių tarpe, ir vancouveriečių čempionė Frances Mark, kuri visuomet atlieka daug organizacinio darbo. Joms tenka didelis kreditas už pikniko pasisekimą. Reikia tarti aciu visiems gegužinės dalyviams, kurie savo atsilankymu padaro suėjimus visuomet įdomius ir linksmus.

Gegužinės Dalyvis

Ruošiamės dainų šventei

PAKRUOJIS. — Ruošiamės respublikinei dainų šventei, daugiau kaip 1600 Pakruojo rajono kolūkiečių tapo aktyviais meninės saviveiklos dalyviais.

Rajone buvo suorganizuoti Lygumų ir Rozalimo MTS zoniniai pasitarimai, kuriuose dalyvavo kolūkių pirmininkai, partinis-tarybinis aktyvas, mokyklų vadovai, kultūros švietimo įstaigų darbuotojai. Juose buvo numatytos priemonės tolesniam meno saviveiklos vystymui kolūkiečių tarpe. Rajono kolūkiuose susikūrė gana gausūs chorai. Pavyzdžiui, "Tarybinio kelio" kolūkyje susiorganizavo 120 žmonių mišrus choras. Šio kolūkio pavyzdžiu pasekė ir kiti.

Meninė saviveikla vystosi rajono centre. Čia yra 130 žmonių choras.

Aktyviai ruošiasi respublikinei dainų šventei ir rajono mokyklos. Dauguma jų visiškai baigia paruošti dainų šventės repertuarą, pasirodo su koncertais rajono kolūkiečiams bei visuomenei.

Dėsimė visas pastangas nuolat gerinti darbą, plačiau vystyti saviveiklą, kad respublikinėje dainų šventėje mūsų saviveiklininkai galėtų puikiai pademonstruoti savo laimėjimus. A. Dikinis

Pasvalys. Miesto darbo žmonės su pakilimu ruošiasi sutikti Tarybų Lietuvos 15-ąsias metines. Šiuo metu puošiamas miestas, čia įrengiami nauji skverai, gėlynai. Šventės išvakarėse numatoma atliuoti eksploatacijai kėpyklą. Komjaunimo gatvėje statomas naujas maldūnas.

Vilniaus gatvėje jau baigiamas statyti naujas dviejų aukštų gyvenamasis namas. Jame apsigyvens rajono pramonės kombinato darbininkų šeimos. S. Latkauskas

Ar jau rengiate ką Laisvės paramai?

Atsidarė Vasarnamis

Prie pat jūrų, su gražiais virtuvės patogumais, kur galite gamintis sau valgį. Kaina nebrangi. Dėl linksmy vakacijų prašome atvažiuoti. Savininkai lietuviai; čia plačiai susipažinsite su lietuviais.

Violet's Ocean View Guest House

125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J. Telephone: 5-2338

DETROIT, MICH.

SPAUDOS PIKNIKAS

Detroit'o Lietuvių Organizacijų Sąryšys rengia didelį pikniką spaudos paramai, įvyks sekmdadienį

Rugpiūčio 28 August

Pradžia 12 val. diena. Įzanga 50 centų Bus įvairių Valgių ir Gėrimų Pasistiprinimui

Beachnut Grove Parke Middlebelt Rd. Inkster, Mich.

Kviečiame visus atsilankyti — ne tik detroitiečius, bet ir apylinkės farmerius ir kanadiečius. Bus graži sueiga iš plačios apylinkės, tai bus malonių ir ilgam atmintinų pasimatymų.

Detroito Lietuvių Organizacijų Sąryšis, 8080 Gartner, Detroit 9, Mich.

Detroito Lietuvių Organizacijų Sąryšis, 8 psl.—Laisvė (Liberty) Antradienį, liepos (July) 12, 1955

BOSTON, MASS.

Viešnios iš Kalifornijos Naująją Angliją aplankė dvi drąsios lėtos būdo viešnios iš Kalifornijos, Marie Baltulionitė ir Josephine Anskaitienė - Valulitė. Abi gyvena gražiam San Francisco mieste, kur nėra žiemės ir karštų, dušnų vasarų, kaip kad rytinėse valstijose.

Abi viešnios atskrido orlaiviu 8,200 mylių per 13 valandų iš San Francisco į Bostoną praleisti vakacijas ir pasikalbėti su savo giminėmis, draugais ir draugėmis, kurių nėra matę per daugybę metų.

Abi dalyvavo Laisvės piknike, kuris įvyko Montello, Mass., liepos 3d. Mat, abi viešnios myli literatūrą, meilę, dainas ir visas lietuviškas tradicijas.

Viešnios apsištojo Dorchestery pas plačiai žinomus Geros valios profesionalus Dr. Joną Repšį ir Elzbieta Repšienę.

Elzbieta Repšienė per daugelį metų gyveno San Francisco mieste, dirbo kaip slaugė - nursė ir dalyvavo pro-

gresvyškame judėjime, todėl ji turi, ypatingai San Francisco mieste, daugybę draugų ir draugių, kurių tarpe randasi Marie Baltulionitė ir Josephine Anskaitienė. Abi viešnios buvo pasiilgusios Elzbietos Repšienės ir norėjo artimiau susipažinti su Dr. Jonu Repšiu.

Viešnios turi planus, ypatingai Marie Baltulionitė, nori aplankyti savo brolių Thomą Baltulionį, kuris gyvena Exeter, N. H., sesers dukterį New Britain, Conn., ir Laisvės įstaigą; nori taipgi aplankyti ir N. J. artimus draugus ir drauges. Josephine Anskaitienė nori aplankyti daugybę savo draugų ir draugių Brooklyne ir jo apylinkėse. Tada abi grįš atgal ir sulys išgalės pasakys visiems chicagiečiams Big Hello!

Tokie tai yra viešnių planai. Geros laimės judviem abiem! J. F. B.

Padėkite savo vadininkams gauti Laisvė naujų skaitytojų. Laisvės kaina \$8.00 metams.

Laisvės fondo vajuš eigoje

(Taša nuo 1-mo psl.)

J. Grybas pridavė \$285.00 Aukojo:

George Martin, West Roxbury	\$20.00
W. M. Vilkauskai, Nashua, N. H.	10.00
Povilas Aleksandra, Sudbury	10.00
W., Nashua, N. H.	10.00
J. P., Stoughton	10.00
South Boston Drg.	10.00
Popierinis, Haverhill	10.00
Liutas, Stoughton	10.00
Senas Laisvietis, Norwood	10.00
Vincas ir Y. Smuidin, Montello	10.00
C. K. Urban, Hudson	10.00
J. Niaura, Somerville	9.00
F. Kaziliunas, Bridgewater	7.00
Antanas K., Dorchester	7.00
A. M. Dambarauskas, So Boston	5.00
K. Kalošius, Dorchester	5.00
A. Stravinskas, Lowell	5.00
M. Virbickienė, Nashua, N. H.	5.00
M. Norbuta, Gardner	5.00
A. J. Sikorski, Hudson	5.00
Eva Tamulinas, Fitchburg	5.00
W. Sepuliaskas, Nashua, N. H.	5.00
J. O. Samulėnai, Fitchburg	5.00
Iš Brightono	5.00
A. Glebavičius, Gardner	5.00
M. Alukonis, Montello	5.00
A. Kazlauskas, Haverhill	5.00
M. Gutauskienė, Montello	5.00
A. Raila, Brockton	5.00
F. Malkaitis, Richmond Hill, N. Y.	5.00
A. Milėnas, So. Boston	4.00
St. Einingis, So. Boston	2.00
E. Valmienė, Norwood	2.00
P. Vaitekunas, Hudson	2.00
N. Grigaliūnienė, Cambridge	2.00
M. S., Cambridge	2.00
J. Gerdauskas, Worcester	2.00
Senis, Stoughtonietis	2.00
A. Veckis, Lawrence	2.00
Freemontienė, Somerville	2.00
St. Aleksa, Lowell	2.00
V. Alukonis, No. Stoughton	2.00
Orentai, Montello	2.00
J. Gustaitis, So. Boston	2.00
H. Janulis, Worcester	2.00
W. Yurkevich, Montello	2.00
J. K. Bulaukai, Lowell	2.00
P. Niukas, Dorchester	1.00
J. Usevičius, Dorchester	1.00
M. Uždavinis, Norwood	1.00
N. Grybienė, Norwood	1.00
P. Kurulis, Norwood	1.00
P. Klimas, Brockton	1.00
Rėmėjas, So Boston	1.00
J. Zekonis, So. Boston	1.00
V. Kancevičius, Haverhill	1.00
Guligauskas, Dorchester	1.00
Louis, So. Boston	1.00
L. Graus	1.00
F. Zula, Lawrence	1.00
M. Dverekienė, Lawrence	1.00
M. S., Stoughton	1.00
A. Vereckienė, Cambridge	1.00
J. Masevičius, Haverhill	1.00
R. Zaluba, W. Medway	1.00
M. Alukonis, Montello	1.00
B. Kalushis, Fitchburg	1.00
F. Bubliauskas, Schenectady, N. Y.	1.00
T. Orlauskas, Hudson	1.00
J. G., Roslindale	1.00

Nuo atskirų asmenų dovanų gauta sekamai:

Nuo Scrantoniečių (per P. Slekaitį)	\$86.00
Mylda ir Walter Zukas, Elizabeth, N. J.	20.00
Laisvės mylėtojas, Seymour, Conn.	10.00
V. Banevičius, Waterbury, Conn.	10.00
Laisvės skaitytojas, Waterbury, Conn.	5.00
Anthony Zazas, Lake Worth, Fla.	5.00
J. G., West Cheshire, Conn.	2.50
John Papartis, Belleville, N. J.	2.00

Čionais norime pažymėti, kad Laisvės piknike, liepos 8 d., Woodside, Mylda ir Walter Zukai davė \$5, dabar prisuntė dar \$20. Viso pasidaro \$25—Mylda rašo, kad tai proga jų 25 m. vedybų — Silver Wedding Anniversary. Tai labai gražiai atžymi savo sukaktį, nepamiršdami dienraščio. Didelis aciu!

Taipgi didelis aciu ir kitiems viršminėtiems prieteliams už puikią paramą.

Iš anksto gauta \$8,878.37. Dabar įplaukė \$496.00. Viso gauta \$9,374.37. Dar reikia \$625.63.

L. Administracija.

STATYBOS RAJONŲ CENTRUOSE

Svenčionėliai. Nors vokiškieji okupantai buvo barbariškai sugriovę miestą, dabar jame nepaliko jokių karo pėdsakų. Marytės Melnikaitės, Komjaunimo, Pašto gatvėse, kur po karo buvo vien krūvos griuvėsių, pastatyti patogūs namai.

Pastaraisiais metais miestai žymiai išsiplėtė. Tose vie-

lose, kur anksčiau buvo plynas laukas, išaugo naujos gatvės — Turgaus, Stoties ir kitos. Pastatyta visa eilė dviaukščių — triaukščių namų. Tai vidurinės mokyklos, pedagoginės mokyklos pastatai, eilė gyvenamųjų namų. Stoties aikštėje iškilo gražus administracinis pastatas. Šalia statoma universalinė parodontuvė, knygynas. Iki metų pabaigos bus atiduota nau-dotis infekcinė ligoninė.

New Yorko ir Ap

Motiejus Klimo linkėjimai iš kelionės

Andai buvo pranešta, kad Motiejus Klimas išvyksta atostogų į Kaliforniją.

Savo ilgoj—kelionėj Motiejus prisimena laisviečius gerais linkėjimais ir fotografuotais iš Yellowstone Parko, Yosemite Valley, Portland, Ore., ir San Francisco, Cal.

Laisviečiai linki Motiejui linksmai pabaigt atostogą ir laimingai sugrįžt.

Naujasis autoritetas pernagrinės fėrą

Naujasis naujo valdinio Transit Authority pirmininkas Charles L. Patterson sako, jog autoritetas studijuos visą važiūtės linijų padėtį ir svarstys, ar būtų galima fėrą mažinti. Yra nuomonių, kad numazintas fėras sugrąžintų daug prarastų keleivių, tuo pačiu laiku padidėtų ir pajamos.

Naujasis autoritetas žadėjo pradėti su unija pasitarimus liepos 12 d. Sakoma, kad jų pageidavimas yra gauti ilgalaikį kontraktą ir taip greitai, kaip greitai galima.

Transport Workers Unija reikalauja po 17 centų. Senasis autoritetas buvo pasiūlęs iki 5.3 c. Unija atsakė tiek priimti.

Visų pirmiausias naujo autoriteto darbas, sakė pirmininkas, bus išvažinėti visas linijas nuo pradžios iki galo, pamatyti, kaip jos atrodo, sykiu galvoti ir tartis, kas pirmiausia darytina joms pagerinti.

Permažai linijų; keleiviai ir pajamos

Paskiausias metais, pasibaigusiais birželio 30 d., linijos prarado 67,341,316 keleivių ir \$5,318,497 pajamų. Bėgyje vienerių metų turėjo 1,279,547,580 keleivių ir \$262,475,129 pajamų.

Brooklyno Raudonasis Kryžius atsišaukė į draiverius. Pageidauja savanorių, kurie patarnautų pavežimui neregų ar kitaip kaip paliegusių veteranų ir kitų asmenų.

Laivakroviai pažengė pirmyn šiais metais

Laivakrovių unijos rytinio pajūrio konvencijoje New Yorke unijos viršininkų raportai pažymi, jog unija pažengė pirmyn paskiausias metais. Sako, jog tie metai ir pusė buvo labai sunkūs, tačiau pergalingi, unija vis pažengė pirmyn.

Ta pažanga, sakė unijos prezidentas Connolly, atsieklta laivakrovių vieningumu. Narių nesvyruojanti, vieninga parama unijai leido nugauti sunkumus, išsilaikyti, nežiūrint to, kad prieš ją buvo susijungusios vietinė ir federalė valdžia. O su valdžiomis veikė AFL, su specialiu milijono dolerių fondu, stengėsi sunaikinti nepriklausomą International Longshoremen's Association.

Tas visas skerspaines ILA nugalėjo: laimėjo National Labor Board rinkimus; gavo naują kontraktą su mokesties priedu ir kitais pagerinimais. Kitų uostų darbininkai pasekė, o dabar jau ir kanadiečiai pradėjo pensijų planą, sakė Connolly savo raporte.

Connolly ir kiti pakartotinai ragino konvencijon susirinkusius unijistų atstovus kovingai saugoti vieningumą savo eilėse, nes tai vienatinė garantija gautuosius laimėjimus išsaugoti ir naujų siekti.

Unijos advokatas Louis Waldman pasiūlė, kad unijistai veiktų į visašališkąją valdžią šiais klausimais: Visose kolegijose įvesti aiškinimą darbininkų su samdytais santykių, tos švietimo programos iškaštį apmokant iš valstybės išdo.

Panaikinti National Labor Relations Board, tą darbininkų judėjimui uždėtą "investigatorių, prokurorą ir teisėją."

Panaikinti National Labor įstatą ir įsteigti darbo santykių įstatą tokį, kuris apsaugotų "eilinius žmones."

Šiai srities konvencijai pasibaigus, tame pačiame Commodore viešbutyje liepos 11 d. prasidėjo visos ILA konvencija.

Užrašykite Laisvę savo draugui

LIEPOS 24 DIENA

Brooklyniečiai turės saskridį užbaigimui sukelti Laisvei \$10,000 fondo. Pasiekimas pačios fondo viršūnės yra pats sunkiausias dalykas, bet jis turės būti atliktas.

Ši Svarbi Sueiga Bus

Liberty Auditorijoje

110-06 Atlantic Ave., Richm. Hill, N. Y.

Prasidės 3-čią Val Popiet

Karštame ore susirinkti į vidų nėra patogus dalykas, tačiau labai svarbus reikalas verčia mus susirinkti ir pasirodyti, jog mes esame pasiryžę išlaikyti dienraštį.

Aidsietyno Kvartetas duos gražią programą

Taipgi bus įdomių pasikalbėjimų

Nors ir karštame ore, pašvęskite sekmadienį svarbiam apšvietos reikalui, atsilankykite į šią pramogą, išgirskite apie gražias vajuš pasekmes, ir visi bendrai uždėkime antspaūdą pilnai pasiektai fondo sumai.

Visi bus pavaišinti gerais užakndžiais.

vestuves ir pases.
140-152 So. 1st Street,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-5471

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS
Savininkas

306 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Geral Patyręs Barberis

MATTHEW A.

BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

Taipgi atstatytas Gates Ave. stotyje tarnavęs Eugene Manning. Kaltino, kad jis valgykloje, Flushing, atsisakė užsimokėti už valgį.

KEISTAI PRASIKALTO

Brooklynietis Eugene Mooney vos nepateko į kalėjimą už tai, kad jis nemirė. Kai gyvybės sargai, policija, pajūrio sargybiniai ieškojo jo kūno, tai jis netoli karčiamoje sėdėjo su mergina ir gurkšnoj alutį. —Jį nuo kalėjimo išgelbėjo teisėjo patikėjimas, jog jis tikrai buvo susirgęs, draugams nematant prasišalinęs iš vandens, o tie, išsigandę, padavė signalą, kad jis gal prigirė.

MEDUS

Su Lemonadu—
Tai Gėrimas Karščiuose

Tuojau įsigykite medaus ir sveikatai naudingai atsivėdinkite šaltu lemonadu karštomis dienomis.

Bitininko Končiaus Medus

KAINA \$1.25 UZ KVORTĄ

UZ PUSĘ GALIONO \$2.50

Gaunamas

Laisvės Įstaigoje

"Jūs pamėgsite šitą humanistinę komediją apie pagarsėjusią aktorių familiją"

Paromant presents
BOB HOPE
with **Eddie Foy**

THE SEVEN LITTLE FOYS
IN TECHNICOLOR
CHILDREN GO AT ALL TIMES

CRITERION